

Vlinderzomer 2013: veel vlinders

Dat 2013 een bijzondere vlinderzomer is geweest, zal niemand ontgaan zijn. Overal waren veel vlinders te zien, van uw tuin tot in de natuurgebieden. En naast gewone soorten ook veel bijzonderheden. Wat vertelt het Landelijk Meetnet Vlinders ons over deze vlinderzomer?

Tekst:
Chris van Swaay
De Vlinderstichting
en Calijn Plate
CBS

De grafiek toont het gemiddeld aantal vlinders per telling in de drie beste vlinderweken in de zomer vanaf 1990. We zien flinke schommelingen, maar ook met een trend van hoog in de jaren negentig naar het voorlopige dieptepunt in 2012. 2013 wordt met gemak de beste vlinderzomer van deze eeuw (tot nu toe) en verslaat andere goede zomers als 2003 en 2006 ruim (maar lees ook even de toelichting in het kader). Maar we zien in de grafiek ook dat een heel rijtje zomers in het midden van de jaren negentig even goed of zelfs nog beter was. De zomer van 2013 was dus een puike vlinderzomer, maar in de jaren negentig was het een heel gewone vlinderzomer geweest, niet eens de beste.

De grafiek laat ook zien wat we op allerlei andere manieren ook al wisten: de vlinderstand gaat langzaam maar voortdurend achteruit. Er zijn wel fluctuaties, maar de trend is duidelijk dalend. Tot 2013. Een jaar waarin, achteraf bekeken, alles op zijn plek viel. Een koude winter, een koel en laat voorjaar waardoor de vegetatie langzaam begon te groeien en er altijd vol-

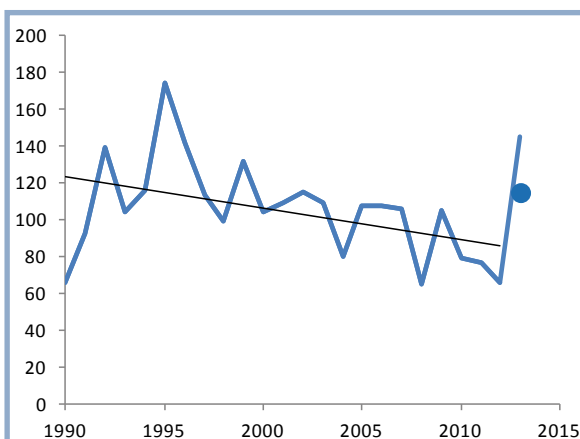
Meetnet Vlinders

Het Landelijk Meetnet Vlinders is een samenwerkingsproject van De Vlinderstichting en het CBS, in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), in opdracht van Economische Zaken. Dankzij dit meetnet kunnen we de ontwikkelingen in de vlinderstand nauwgezet volgen. Alle hulp en medewerking is welkom. Wilt u meedoen, dan kunt u zich aanmelden bij De Vlinderstichting (info@vlinderstichting.nl) of 0317 467346).

doende voedsel van goede kwaliteit voor de rupsen was. Medio juni sloeg het weer om en kregen we een lekkere warme zomer, waardoor de vlinders volop konden vliegen. En dat deden ze ook, zoals iedereen heeft kunnen zien.

De vlinderstand in ons land wordt gestuurd door de kwaliteit en kwantiteit van hun leefgebied: er is steeds minder ruimte voor vlinders en die ruimte is vaak ook slechter dan twintig jaar geleden. Dat leidt tot de langdurig dalende trend (de lijn in de grafiek). Daaroverheen zijn er jaar-op-jaar-fluctuaties door het weer. Dat levert soms heel goede vlinderjaren op (zoals 2013, of het absolute topjaar 1995), en soms heel slechte zoals 2012.

Aan het basisprobleem - minder en slechter leefgebied - is in 2013 niets veranderd, maar het weer zat nu eens enorm mee. We hebben dat basisprobleem nog steeds niet onder controle, en er is een reëel risico dat als volgend jaar niet alles weer meezit met het weer, we dan opnieuw maar weinig vlinders zullen zien.

Chris van Swaay

Gemiddeld aantal vlinders per telling in de beste drie vlinderweken in de zomer (blauwe lijn). In de zomer van 2013 was het heideblauwtje extreem talrijk op een paar routes. Gebruiken we voor die weken de gemiddelde waarde van de vorige jaren voor deze soort, dan zou het gemiddeld aantal vlinders wel een stuk omlaag gaan (de dikke blauwe stip). Het blijft nog steeds een puike vlinderzomer, maar iets minder extreem dan de lijn suggereert.